

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОПЕРАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ“

ЗА СПЕЦ: „Индустриален бизнес и предприемачество“; ОКС „бакалавър“ –
дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3

СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195

1.
(доц. д-р Силвия Благоева)

2.
(гл. ас. д-р Стефан Калпачев)

Ръководител катедра:
„Индустриален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Операционен мениджмънт” е основополагаща за подготовката на специалисти с образователно-квалификационна степен „бакалавър” в специалност „Индустриален бизнес и предприемачество”. Тя е приложна икономическа дисциплина, изучаваща подходи и методи за вземане на управленски решения, свързани с проектиране, експлоатация и усъвършенстване на операционната система на предприятието. С изучаването на тази дисциплината студентите от специалността придобиват необходимите теоретични и практически знания, за да могат да:

- оценяват важността на решенията, свързани с избор на продукт и процес и отражението им върху функционирането на операционната система на предприятието;
- познават предимствата и недостатъците на основните видове операционни системи;
- проектират процеси, продукти и вериги на доставка;
- идентифицират видовете производствени процеси и техните структурни елементи;
- вземат решения за териториалното разположение на процесите и работните места, като отчитат влиянието на редица външни и вътрешни фактори;
- разкриват възможности за съкращаване на продължителността на производствения цикъл, познавайки неговата структура и факторите, които му влияят;
- прогнозираят поръчки и да вземат решения, свързани с планиране на капацитета и ресурсите на предприятието;
- управляват производството на оперативно равнище;
- управляват операциите в сферата на услугите.

Дисциплината „Операционен мениджмънт” формира умения за: практическо приложение на изучаваните основни инструменти, подходи и методи, като по този начин създава условия за рационално съчетаване на елементите на операционната система във времето и пространството при минимални разходи на материални, трудови и финансови ресурси; текущо анализиране на работата на операционната система на предприятието; разкриване на възможности за усъвършенстване на операционната система на предприятието.

В хода на обучението по дисциплината се придобиват и развиват в най-голяма степен следните ключови компетентности:

- предприемаческа компетентност – развиване на критично мислене, аналитичност и умения за прогнозиране, проектиране, планиране; придобиване на управленски умения, както и умения за работа в екип, отговорност и социална ангажираност;
- математическа компетентност - решаване на задачи; формулиране на решения, развиване на способност за използване и прилагане на формули, модели, концепции.

Дисциплината „Операционен мениджмънт” се базира на изучаваните в предходните курсове дисциплини: „Микроикономика”, „Мениджмънт”, „Маркетинг” и др. Натрупаните знания са основа за изучаване на широк кръг от икономически дисциплини в специалността – „Управление на персонала и организация на труда”, „Бизнес планиране на предприятието”, „Икономически анализ на предприятието”.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1: СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ. ОПЕРАЦИОННА СИСТЕМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	
1.1	Същност и обхват на операционния мениджмънт
1.2	Операционна система на предприятието
1.3	Видове операционни системи

ТЕМА 2: ОПЕРАЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	
2.1	Същност и обхват на операционната стратегия
2.2	Операционни приоритети
2.3	Основни насоки на влияние на операционната стратегия
ТЕМА 3. ПРОЕКТИРАНЕ НА ПРОЦЕСА	
3.1.	Същност на проектирането на процесите в предприятието
3.2.	Видове процеси
3.3.	Детайлизирано проектиране на процеса
3.4.	Следствия при непостоянство на процеса
ТЕМА 4. ПРОЕКТИРАНЕ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ	
4.1.	Генериране на концепция и приоритизиране
4.2.	Ескизно (подготвително) проектиране
4.3.	Оценка на проекта и усъвършенстване
4.4.	Създаване на прототип и окончателно проектиране
ТЕМА 5. ПРОЕКТИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ	
5.1.	Същност и взаимоотношения във веригата на доставки
5.2.	Конфигуриране на веригата на доставки
5.3.	Териториално разполагане на капацитета (съоръженията и оборудването)
5.4.	Дългосрочно управление на капацитета
ТЕМА 6: ПЛАНИРАНЕ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕТО НА ПРОЦЕСА	
6.1	Същност и цели на планирането на разположението на процеса
6.2	Основни форми на организация на операциите
6.3	Проектиране на разположението на операциите
ТЕМА 7. ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ В ПРЕДПРИЯТИЕТО	
7.1.	Прогнозиране на поръчките
7.2.	Дейности по планиране и контрол
7.3.	Планиране и контрол на капацитета
7.4.	Избор на подход за планиране и контрол на капацитета
7.5.	Капацитетното планиране като проблем с управление на опашките
ТЕМА 8. ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАПАСИТЕ	
8.1.	Същност и причини за възникване на запасите. Видове запаси
8.2.	Решения за количествата на запасите и обема на доставките
8.3.	Решения, свързани с времето на получаване на доставките
8.4.	Системи за анализ и контрол на запасите
ТЕМА 9. ПЛАНИРАНЕ НА РЕСУРСИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО (ERP)	
9.1.	Планиране на нуждите от материали. (MRP). Изчисленията в MRP
9.2.	Планиране на нуждите за производство (MRP II)
9.3	Планиране на ресурсите на предприятието (ERP)
ТЕМА 10. „ТЪНКО“ ПРОИЗВОДСТВО И „ТОЧНО НАВРЕМЕ“	
10.1.	Понятие за „тънко“ производство и „точно навреме“
10.2.	Философията на подхода „тънко“ производство
10.3.	Методи и принципи на подхода „точно навреме“

10.4.	Планиране и контрол при подхода „точно навреме“
10.5.	„Точно навреме“ при операции в сферата на услугите

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Операционен мениджмънт“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- електронни учебни ресурси – мултимедийни презентации по тематичното съдържание на дисциплината, включващи теоретично представяне на темите и подтемите (основни понятия, постановки, дефиниции, модели, алгоритми, класификации и др.; файлове с информация по темите; интернет страници, хипервръзки (URL-модул) и др.;
- учебни дейности – провеждане на синхронни учебни занятия по предварително обявено разписание във виртуални стаи чрез платформата за електронно и дистанционно обучение; асинхронни учебни дейности, свързани с решаване на тестове, изпълнение на задания, обсъждане на теми във форуми и други.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Подготовка и защита на практическо задание	1	50
1.2.	Решаване на казуси	2	40
1.3.	Електронен тест	2	40
Общо за семестриалното оценяване:		5	130
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Провеждане на дистанционен изпит в неприсъствен формат със следните елементи: тест със затворени въпроси, задача, отворени въпроси	1	65
Общо за сесийното оценяване:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		6	195

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Операционен мениджмънт“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреев, О. Съвременни системи за производствен и операционен мениджмънт. София, Софттрейд, 2013.
2. Иванова, И., С. Благоева. Организация на производството в индустриалното предприятие. Изд. Наука и икономика” на ИУ – Варна, 2008.
3. Цветков, Г. Производствен мениджмънт. Четвърто издание, София: Софттрейд, 2006.
4. Цветков, Г. Операционен мениджмънт. София: Демакс, 2006.
- Чейз Р., Ф. Джейкобз, Н. Аквилано. Производственный и операционный менеджмент. Изд. Вильямс, Москва, Десятое издание, 2007.
5. Heizer, J., Barry Render and Chuck Munson. Operations management: Sustainability and supply chain management, 12 th ed, Pearson ed, 2020.
6. Jacobs,R.F. and Richard Chase - Operations and Supply Chain Management:The Core. 6th edition, McGraw Hill , 2022
7. Krajewski, L.J and Manoj Malhotra. Operations management: Processes and supply chains. 13th global edition, Pearson, 2022
8. Schroeder, Roger G. and Susan Goldstein. Operations Management in the Supply Chain. 8th edition, McGraw Hill , 2021
9. Slack, N., Alistair Brandon-Jones and Nikola Burges. Operations management, 10 th edition, Pearson ed., 2022.
10. Stevenson, W. J. Operations Management. McGraw-Hill, 2014.